

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Στ' Δημοτικού

Θεματική ενότητα: Τραύματα και Θεραπεία

3. Τραύμα της ζωής: Πόλεμος

Ο πόλεμος μέσα από έναν πίνακα

Εικ.11

Το 1936 ο στρατηγός Φράνκο κάνει πραξικόπημα για να ανατρέψει τη δημοκρατική κυβέρνηση της Ισπανίας και να εγκαταστήσει φασιστική δικτατορία. Στον εμφύλιο πόλεμο που ακολουθεί ο Χίτλερ έρχεται να ενισχύσει τον Φράνκο και τα αεροπλάνα του βομβαρδίζουν αδιάκριτα περιοχές της Ισπανίας. Ένα μικρό χωριό –η Γκερνίκα– νιώθει βαθύ τον πόνο από τις βόμβες τους, καθώς σκοτώνονται πολλοί άμαχοι, γυναίκες και παιδιά.

Το 1937, η Ισπανική κυβέρνηση παραγγέλλει στον Πάμπλο Πικάσο ένα έργο κατάλληλο να αντιπροσωπεύσει την Ισπανία στη διεθνή έκθεση του Παρισιού. Ο Πικάσο ζωγραφίζει την «ΓΚΕΡΝΙΚΑ» επηρεασμένος από την καταστροφή του μικρού χωριού από τη χιτλερική αεροπορία. Είναι ένα έργο με ισχυρό αντιπολεμικό μήνυμα, που ακούγεται ηχηρά σε όλο τον κόσμο.

Η Δόμνα ζει το ξέσπασμα του πολέμου

Μόλις είχε κλείσει τα έξι η Δόμνα, κι ο πατέρας της αγόρασε κιόλας μια τσάντα, βιβλία και τετράδια. Σε λίγους μήνες θα πήγαινε στο δημοτικό της Αγίας Φωτεινής να μάθει τα πρώτα της γράμματα. Κανένας ακόμα δεν υποψιαζόταν το κακό που τους περίμενε. Κι ούτε θυμόταν η Δόμνα πότε άρχισε να σκοτεινιάζει γύρω και να χάνονται τα χρώματα. Αλήθεια, ποιος άραγε πρωτοείπε τη φοβερή λέξη «πόλεμος»; «Πόλεμος...» - κι άφησαν τις δουλειές τους κι έτρεξαν όλοι αντάμα να πολεμήσουν για τα δίκια της φυλής: πλούσιοι, φτωχοί, νέοι και γέροι. Έτρεξε κι ο πατέρας-εθελοντής στον ελληνικό στρατό. Άφησε οικογένεια και δουλειά, πήρε ένα όπλο και πήγε στο μέτωπο.

Το λιμάνι γέμισε πλοία, κανένας δεν ήξερε γιατί. Κι οι μέρες κυλούσαν πότε γεμάτες ελπίδα, πότε γεμάτες φόβο, μα πάντα με μια βαριά και πληγωμένη αίσθηση αναμονής... Ωσπου απλώθηκε το φοβερό μαντάτο: «Το μέτωπο έσπασε... Οι στρατιώτες μας υποχωρούν, αλίμονο...».

Η Δόμνα δεν ήξερε ακόμα τι σήμαινε πόλεμος. Κρατούσε αγκαλιά την πάνινη πουπέ της, δώρο του πατέρα απ' τα ταξίδια του, τη χάριδευε και της τραγουδούσε: «Νάνι, νάνι το μωρό μου...».

Η μάνα αλαφιασμένη έτρεχε στην Αγία Φωτεινή και στις άλλες εκκλησιές κι άναβε λαμπάδες σ' όλα ταμανουάλια, να γυρίσει ο άντρας της ζωντανός. Της τον φέρανε σκοτωμένο μια αυγή και σπάραξε η καρδιά της και βόγκηξε σαν γελάδα που της σφάζουν το μοσχάρι της. Σε μια μέρα μέσα είχε σουφρώσει τ' όμορφό της πρόσωπο, είχε κυρτώσει το κορμί της κι έμοιαζε εξηντάχρονη γριά.

... Η Δόμνα, γερμένη στην αγκαλιά της μάνας της, δεν ήξερε ακόμα αν ήταν αλήθεια όλα εκείνα ή ένα κακό όνειρο στον ύπνο της. Όλη την ώρα κρατούσε την πουπέ της και τη νανούριζε: «Νάνι, νάνι το μωρό μου...».

Μαρία Πυλιώτου, Το ασημένιο καπνιστήρι (απόσπασμα)

A. Μελετούμε και συζητούμε.

1. Πώς αντιδρούν οι μεγάλοι και πώς η Δόμνα στο ξέσπασμα του πολέμου;
2. Ποια δεινά φέρνει ο πόλεμος στη ζωή των ανθρώπων;
3. Τι γνωρίζεις για την εισβολή και τον πόλεμο που έγινε στην Κύπρο το 1974; Γνωρίζεις άλλες χώρες που έζησαν τον πόλεμο;

Εικ.12

Β. Συζητούμε με τους γονείς μας και μετά στην τάξη.

Τα προβλήματα που δημιούργησε η εισβολή και ο πόλεμος του 1974 στις ψυχές των ανθρώπων.

Ο Χριστός ενώνει τους εχθρούς και τους συμφιλιώνει με τον Θεό

Οι Ισραηλίτες ήταν ο λαός που διάλεξε ο Θεός για να του αποκαλύψει την ύπαρξή του και να τους οδηγήσει μακριά από την ειδωλολατρία και τις συνήθειες που αυτή δίδασκε. Προετοίμασε έτσι τον ερχομό του Χριστού, που θα οδηγούσε όλους τους λαούς της γης στη γνώση του αληθινού Θεού και στην πορεία προς έναν κόσμο ειρηνικό. Τον ερχομό του Χριστού και τη διδασκαλία του προς όλο τον κόσμο αναφέρει κι ο προφήτης Ησαΐας, οκτακόσια τόσα χρόνια π.Χ., λέγοντας ότι από την Ιερουσαλήμ ο Θεός θα δώσει νέες εντολές σε όλα τα έθνη, τα οποία θα μεταβάλουν τα μαχαίρια τους σε εργατικά άροτρα και τις λόγχες τους σε δρεπάνια και δεν θα σηκώνουν τα έθνη τα φονικά τους μα-

χαίρια το ένα κατά του άλλου ούτε θα μαθαίνουν πώς να πολεμούν (Ησαΐας 2:4).

Όταν ήρθε ο Χριστός δίδαξε τους ανθρώπους ν' αγαπούν ακόμη και τους εχθρούς τους, όχι μόνο με λόγια αλλά και με πράξεις προσφοράς και θυσίας. Και απέδειξε ο ίδιος ότι είναι η αληθινή αγάπη που φέρνει την ειρήνη, όταν άφησε τους Ιουδαίους να τον σταυρώσουν και ζήτησε από τον πατέρα του να τους συγχωρέσει. Γι' αυτό κι ο Απόστολος Παύλος σε επιστολή που έστειλε στους πρώην ειδωλολάτρες Έλληνες κατοίκους της Εφέσου έγραφε για τον Χριστό: "Αυτός πραγματικά είναι για μας η Ειρήνη. Αυτός έκανε τους δυο αντιμαχόμενους κόσμους, τον ιουδαϊκό και τον εθνικό*, έναν λαό και γκρέμισε με το σταυρικό του θάνατο ό,τι σαν τείχος τους χώριζε και προκαλούσε έχθρα μεταξύ τους. Κατήργησε, δηλαδή, τον ιουδαϊκό νόμο των εντολών και των διατάξεων, για να δημιουργήσει με το έργο του από τα δύο εχθρικά μέρη, από τους Ιουδαίους* και τους Εθνικούς*, μια νέα ανθρωπότητα, φέρνοντας την ειρήνη." (Προς Εφεσίους, 2:14-15).

Για το μεγάλο θέμα της βίας και του πολέμου ο Χριστός μάς διδάσκει με τις πράξεις του τη νύχτα της σύλληψής του από τους Ιουδαίους στον κήπο της Γεθσημανή. Εκεί, μόλις συνέλαβαν τον Χριστό για να τον δικάσουν, οι μαθητές του ζήτησαν άδεια για να επιτεθούν με μαχαίρια, ενώ ο Πέτρος άρπαξε το μαχαίρι του και έκοψε το αυτί του δούλου του αρχιερέα, Μάλχου. Ο Χριστός τους λέει να σταματήσουν και στον Πέτρο να βάλει το μαχαίρι του στη θέση του, γιατί όσοι πήραν μαχαίρι εναντίον των συνανθρώπων τους θα πεθάνουν κι αυτοί με μαχαίρι. Μετά πήρε το αυτί του Μάλχου, το έβαλε θαυματουργικά στη θέση του θεραπεύοντάς τον και ακολούθησε ειρηνικά τους αρχιερείς και τους πρεσβύτερους που τον πήγαν για να τον δικάσουν και να τον σταυρώσουν.

Η όλη ζωή και διδασκαλία του Χριστού δείχνει τον δρόμο που μπορεί ν' ακολουθήσει όποιος αγαπά την ειρήνη. Ο Χριστός μας καλεί να γίνουμε άγιοι όπως Άγιος είναι ο ίδιος. Ο αγώνας που κάνει κάθε άνθρωπος για να τηρήσει τις εντολές του Θεού και ν' αγιαστεί τον κάνει πράο, ταπεινό, δίκαιο και ειρηνικό προς κάθε συνάνθρωπό του.

Γλωσσάρι

Ιουδαίοι*: πίστευαν στην τήρηση του μωσαϊκού νόμου

Εθνικοί*: ονομάζονταν οι ειδωλολάτρες την εποχή του Χριστού

A. Απαντούμε στις ερωτήσεις.

Προφήτης Ησαΐας «...τα έθνη θα μεταβάλουν τα μαχαίρια τους σε εργατικά άροτρα και τις λόγχες τους σε δρεπάνια».

Πώς εξηγούμε τη φράση;.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ο Χριστός απέδειξε ότι είναι η αληθινή αγάπη που φέρνει την ειρήνη.

Με ποιο τρόπο;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ο Χριστός τάσσεται εναντίον της βίας και του πολέμου.

Μέσα από ποιο γεγονός;.....

.....
.....
.....

B. Συγκρίνουμε τον κόσμο της Παλαιάς Διαθήκης με τον νέο κόσμο της Καινής Διαθήκης που έφερε ο Χριστός.

Η ειρήνη του Χριστού

Η Παλαιά Διαθήκη

Οι παλιοί έλεγαν:

- Να μη φονεύσεις.
- Να μην προσβάλλεις κανένα με τις πράξεις σου.
- Να ανταποδίδεις το κακό που σου κάνουν.
- Να μισείς τον εχθρό σου.

Η Καινή Διαθήκη

Εγώ σας λέω:

- Ούτε να σου περνάει κακό από το νου σου για κάποιον.
- Ούτε ανόητο να πεις τον αδελφό σου.
- Να ανέχεσαι πάντα τους άλλους.
- Να αγαπάς τους εχθρούς σου.

Γ. Συζητούμε με επιχειρήματα.

Με τον διπλανό ή τη διπλανή μας διατυπώνουμε επιχειρήματα υπέρ ή κατά της πιο κάτω θέσης. Μετά τα ανακοινώνουμε στην τάξη.

“Ο άνθρωπος ποτέ δεν πρέπει να πολεμά.”

Εικ. 14

